

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

X. évfolyam.

FIUME, szombat 1913. december 20.

289. szám.

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco, 3. l. em.
Nyomda telefonszáma (lapzárta előtt) 400.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egész évre . . . . . 24 kor. | Negyedévre . . . . . 6 kor.
Félévre . . . . . 12 kor. | Egy hónapra . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

A bosnyák vasutak.

(V.) A munkapárt a bosnyák vasutépítéssel szülő törvényjavaslatot egyetlen ülésben megszavazta. Mikor arról volt szó, kiüzi-e a javaslatot, vagy sem az ülés napirendjére, Tisza István a sürgősség mellett érvelt s a munkapárt ezt annyira szó szerint vette, hogy fel sem szólalt, nehogy esetleg ennek a javaslatnak gyors törvénynyé válását késleltesse. De azt a két beszéd, mely a javaslat ellen elhangzott s melynek egyikét Vio Antal, Fiume képviselője, a másikat Sándor Pál, a magyar kereskedelmi érdekeknek ez az igazán lelkes védelmezője mondta, eléggé világosan a nemzet elé tárta azokat a veszedelmeket, melyeket a boszniai vasutak kiépítése egész gazdasági életünkre jelent s amely vádakkal szemben Tisza sem tudott egyebet mondani védelmül, mint azt, hogy stratégiai okok teszik szükségessé a vasut kiépítését. Ezzel az érveléssel nem akarunk szembeszállni, de azokat a gazdasági vonatkozásokat, amelyeket a miniszterelnök ettől a vasuttól vár s azokat a gazdasági előnyöket, amelyeket kiállításba helyezett, jobb lett volna kissé részletesebben s mindjárt kitűnt volna, hogy álláspontja tarthatatlan. Mert még ő is csak a „magnagyobbodott forgalomtól” remél hasznot. Megfeleldezik azonban arról, hogy a forgalom tisztán Ausztria érdekében fog magnagyobbodni s hogy a fiumei kikötő a forgalmának legalább felét el fogja veszíteni.

„A Tengerpart” tárcája.

A házitánító.

Jegor Siberow, a deák — hetedik gimnazista — leereszkedőleg kezét nyújtott Petja Ududownak. Petja, tizenkétéves fiú, szürke ruhában, kövér és piros orcás, alacsony homlokkal és rövidre vágott hajjal, illedelmesen meghajol, a bokáit összehajtogatva és előveszi a szekrényből a füzeteket. Kezdődik az óra.

A közöttük és Ududow apja között létrejött megállapodás szerint Siberow köteles Petjának két órát adni naponta, amiért hat rubelt kap. Előkészíti a gimnázium második osztályára. Mult évben is előkészítette erre a vizsgára: ama vizsgán megbukott Petja.

— Nos, kezdi Siberow, cigarettára gyújtva. Fölkapta a negyedik deklinációt. Halljuk: fructus —

Petja deklinálni kezd.
— Megint nem tanult, mondja Siberow és fölkel. Hatodszor adom föl magának a negyedik deklinációt és nem tud semmit! Hát ugyan mikor fogja ráadni a fejét a tanulásra?

— Megint nem tanult? — hangzott föl az ajtó mögött egy rekedt hang és a szobába lépett Petja papája, Ududow, a nyugat-

Tulajdonképpen mindig mint stratégiai támpontot tekintették a kormányok Boszniát és Hercegovinát s teljesen megfélemltek arról, hogy az okkupációból s utóbb az annexióból gazdasági előnyöket is biztosítsanak Magyarországnak számára. Chorin Ferenc a delegációban néhány év előtt rámutatott, mikor kifogásolta, hogy ott lenn a mezőgazdasági kultúra létesítése helyett mesterséges eszközökkel iparokat fejlesztek, amelyek, miután fogyasztási erő abban a két tartományban nincs, a saját országunkat támasztanak megokolatlan konkurenciát. Erre a célra a vasuti tarifapolitikát használták fel s ennek segítségével valóságos önnálló vámterületet létesítettek Boszniából és Hercegovinából. Ennek lehet tudni azt, hogy a magyar export számára Bosznia évről-évre rosszabb piac lesz s hogy egy a liszt kivitelünk, mint a, va, cukor, gyufa és egyéb importunk évről-évre esőken. A földrajzi helyzete olyan ennek a két tartománynak, hogy gazdaságilag teljesen a mi érdekszféránkba esnek s harminc esztendőig a mi éhletlenségünk dacára is, meg tudunk küzdeni az osztrák versenyyel. Ha a vasut kiépül, a helyzet egy csapásra megváltozik. Nemesak azért, mert Ausztria közvetlen összeköttetést kap, hanem azért is, mert rövidebben és könnyebben lesz lebonyolítható a forgalma.

Igaz, hogy a vasut a kulturának tényezője s így egy kulturország nem zárkozhatik el az elől, hogy vasutat építsen. De ebben az esetben a kulturát nem lehet érvelni felhasználni a bosnyák vasutak igazolására. Mert nyilvánvaló, hogy mikor Ausztria

mazott helytartósági titkár. Már megint? De hát miért nem tanultál? O, te fickó! Mit gondolsz, Jegor Alexejeitsch? Csak tegnap vertem el!

— És mélyen fölshajtván, Ududow leül a fia mellé és benéz a rongyos nyelvtanba.

Siberow kikérdezi Petját, az apja előtt. Hadd lássa a buta papa, milyen buta a fia! A deákon lassan-lassan erőt vesz a düh, gyűlöli és megveti a kis pirosarcú tökfilkót és legszívesebben elpáholná. Sőt az is boszantja, ha egyszer véletlenül eltalálja a helyes választ a fiú, annyira autálja ezt a Petját.

— Hiszen még a második deklinációt sem tudja! Az első nem tudja! Hát így tanul?! Nos, mondja meg nekem: meus filiusnak mi a vocativusa?

— Meus filiusnak? Meus filius... filius...

Petja sokáig tekint föl a mennyezetre, sokáig mozgatja az ajkait, de adós marad a felelettel.

— És „deá”-nak a dativ pluralisa?

— Deabus... filiabus! — kiáltja el magát Petja hirtelen.

Az öreg Ududow elismerőleg bólint a fejével. A deák, aki nem várt helyes feleletet, kedvetlen arcot vág.

— És még melyik főnév veszi fel a „bus” ragot a dativusban? — kérdi.

Kitűnik, hogy még „anima — a lélek”

a vasut kiépítését sürgette, gazdasági érdekei voltak előtte a döntők. Az osztrák ipar fejlettebb, mint a mienk, az osztrák gyárosok gazdagabbak, mint a mienk s így nagyobb és hosszabb lejáratu hitelt nyújthatnak a bosnyák közvetítő kereskedelemnek, mint aminőt mi nyújthatunk. Az ut előlük eddig sem volt elzárva s ha most mégis azt követelték, hogy közvetlen összeköttetést kapjanak, ennek semmi egyéb célja nincs és nem is volt, mint hogy a forgalmat Budapest és Magyarország elkerülésével bonyolíthatassák le. És részünkről a rövidlátás éppen abban van, hogy ehhez mi nyújtjuk a segédkezet s mi fizetjük a költségeit annak, hogy ez az osztrák hadjárat gazdasági érdekeink ellen megvívható legyen. Mint a jól dresszírozott kutya a szájában viszi az ostort, melylyel aztán gazdája végigvág rajta, mi is magunk gondoskodunk arról, hogy Ausztria erősebb legyen, mint aminők mi vagyunk s hogy legyen eszköz a kezében, amelyet ellenünk használhat ki.

Fiuméra pedig különösen halálos csapás lesz ennek a vasutnak kiépítése, mert Spalatót és Gravosát teszi az egész boszniai kereskedelem központjává. Ezzel szemben hiába hivatkozott Tisza a „kulturára”. Az emberi nem kulturtörténetében mindenestre korszakalkotó volt a Jöreménység fokának körülhajózása is a Vasco Gamát mint az egész emberiség közös hőst ünnepelte a világ néhány év előtt, mikor születésének négyszázéves fordulója volt. De Velence kereskedelmét mégis tönkretette ez az új hajóút s azóta az egy holt város, amely az egykori nagyságának csak emlékeiből ten-

veszi föl a ragot — ami különben nem is áll a nyelvtanban.

— Szép hangzásu nyelv a latin nyelv! — jegyzi meg Ududow. — Trón... bonus... anthropos... Hja, mi minden van a világon. És mindezt tudni kell az embernek! mondja mély sóhajjal.

— Az a barom csak zavar... gondolja Siberow. Itt ül, mint valami felügyelő. Nem tűrök ellenőrzést!

— Nos, fordult Petjához, holnaputánra fölkapja ugyanezt a leckét! Most pedig — lássuk a számtant... Vegye elő a táblát. Melyik a következő feladat?

Petja egyet kóp a táblára és letörül az ujjával. A tanító előveszi a könyvet és diktál:

— Egy kereskedő ötszáznegyven rubelért vett százharminnyolc arsin fekete és kék posztót. Hány métert vett hát ebből és hányat amabból, ha a kék posztó arsinja három rubel? Ismétlje a feladatot.

Petja ismétli a feladatot és rögtön — anélkül, hogy egy szót is szólna — osztani kezdi az 540-et 138-al.

— De hát miért teszi ezt? Várjon! Különben jól van... folytassa. Marad...? Nem, itt nem maradhat semmi. Adja ide.

Siberow maga kezd osztani... marad három! gyorsan kitoról mindent.

— Furesa, gondolja zavartan, végigsi-

— **Felhívás a művezetőkhez.** A Művezetők Országos Szövetségének igazgatósága kéri a tagokat, hogy elnöke, gyalakuti Fodor Gábor elhalálózása folytán, f. hó 19-én, ma este 6 órakor a De la Ville épületben levő Korona vendéglőben tartandó gyűlésen teljes számban szíveskedjenek megjelenni.

— **Nagy művészestély a Nemzeti Kaszinóban.** December 26-án karácsony második napján tartja Vágó Géza, az ismert színművész és társulata humoros estélyét a Nemzeti Kaszinóban. Az estély éppen úgy, mint tavaly, nagysikerűnek ígérkezik és az érdeklődés már most oly nagy, hogy a jegyeket a Kaszinó tagjai már többnyire előjegyezték. Az estélyen csakis a Kaszinó tagjai lehetnek jelen. A helyárakat 2 koronában állapították meg. A részletes műsort legközelebb közöljük.

— **A görög trónörökös pár Triesztben.** Triesztből jelenti tudósítónk, hogy Miklós herceg görög trónörökös és a felesége, Heléna hercegnő gyermekeik és kíséretük társaságában odaérkeztek. A pályaudvarról egyenesen a Palacky gőzösre mentek, melylyel Patraszba indultak.

— **Az összeomlott móló újjáépítése.** — Bergudin — mint ismeretes — a sirokkó miatt, nemrég összeomlott az állami móló. Tegnap bizottság járt künn, amely megállapította, hogy a móló összeomlásához nagyban hozzájárult az a körülmény, hogy alatta forrás van. A móló újjáépítése dolgában már intézkedés történt.

— **Nagy vihar.** Az idej december végre a maga régi mivoltában köszöntött be. Hatalmas szélzugás, örülten nyargaló hullámok, melyeket a tengerészek általában cavalloniak (nagy lovagnak) neveznek, mennydörgéshez hasonló dördülések a hullámok szikláin, esőrompölve lehalló ablaküvegek, óégtáblák, üzleti lámpák, néhány a földről feltápászkodó ember, vérző fejű utcagyerekek, többrendbeli vészir: ez ama éjjeli bóravilágnak a találó jellemzése. A Via Carducciban egy embernek a fejére esett egy kirakat. Egy nyolc éves fiút a földhöz vágott egy szélroham. Több zuzott sebbel a kórházba vitték.

— **Hangverseny-Egyesület.** Tegnap este a Rosé-vonósnégyes kiforrott, megállapodott művészi játékában gyönyörködtünk. Nehéz dolog ily általános elismert művészestületről ujat mondani; újból dicsérni őket, szintén pleonasmus-számba menne. Elég, ha megállapítjuk, hogy a hallgatóság a kitűnő előadásban egyaránt élvezte **Brahms, Beethoven és Wolf** műveit. A nehéz, szövevényes Brahms-zene után felette üdítőleg hatott Wolf „Serenata Italiana“-ja melyet erősen megtapsoltak. Természetes dolog, hogy a klasszikusok meghallgatására immár nevelt közönség Beethoven örökéltű F-Dur-négyesének utolsó akkordjáig kitarított és ennek végeztével az előadókat a jól megérdemelt ovációkban részesítette.

— **A Laconia Fiumében.** A Cunard hajóstársaság Laconia gőzöse holnapután Fiuméba érkezik.

— **A fiumei kémek.** Ismeretes az a gyászos munka, amit de Rocco Mário, az Il Giornale volt szerkesztője és Tuis Napoleon szerelő, fiumei lakosok vállaltak. A pólai erődöket akarták kikémleni Olaszország részére. Ezért Roccot a törvényszék másfél évre, Tuist 8 hónapra ítélte, amit a tábla akként változtatott meg, hogy Rocco büntetését 3 évi börtönre, Tuist pedig másfél évi börtönre emelte fel. Felebbezés folytán a Kuriához került az ügy, amely 2 napi tárgyalás után ma hirdette ki végzését, melylyel a tábla ítéletét jóvá hagyta.

— **Zavarok a hajóközlekedésben.** Lapunk más helyén hírt adunk azokról a bal esetekről, amelyeknek okozója a két nap óta dühöngő bóra. De nemcsak a szárazföldön, hanem a tengeren is érezteti erejét s a hajóközlekedésben jelentékeny zavarokat okoz. A Hegedüs Sándor gőzös másfélórás késéssel érkezett meg Fiuméba. A Liburnia gőzös mely tegnap estére volt esedékes Pólából Fiuméba, nem indulhatott onnan a nagy bóra miatt. A Kassa gőzös, amely Valencia—fiumei útján Triesztet érintette, kénytelen volt tegnap indulását elhalasztani s a trieszti kikötőben maradni. A Turul gőzöst egy trieszti révaltiszt vezette ki a trieszti kikötőből s ugyanez történt Fiumében a Rivers Araxas gőzössel is, amelyre egy fiumei pilóta szállt fel.

— **A fiume-abbáziai villamos vasút.** A fiume-abbáziai villamos vasút engedményesei Fiuméba érkeztek, hogy a részvénytársaságot most már formászerint is megalakítsák. A vasút előmunkálata — mint akkor részletesen megírtuk — elkészült, megvolt a közigazgatási bejárás is; megkapták az osztrák kormány építő-engedelmét, úgy, hogy az építkezéshez nemsokára hozzáfoghatnak. A részvénytársaság érdekeltsége több osztrák és külföldi bankból áll; a társaság már megszerezte azt a tőkét, mely a vasút építéséhez és a Fiume—Abbazia közt elterülő Sirola Albert-féle telken tervezett új fürdőtelep létesítéséhez szükséges. A részvénytársaság székhelye Cantridán lesz.

— **Városi színház.** Tegnap este adták „Az elvált asszony“ c. operettet. Az előadás nagyon jó volt, dacára a rossz időjárásnak, a publikum teljesen megtöltötte a színházat. Péntek este ismét „A hold lovagja“ kerül színpadra. Szombat este A. turnusban „Utazás a lehetetlenségök országába“ c. látványosságot adják, melyben Pozzi kisasszony fogja táneművészetét bemutatni. Vasárnap délután 3 órakor népszerű előadás keretében a „Tavaszi varázs“ c. operettet adják a következő helyárakkal: Bemenet a földszintre és a páholyokba 1 korona, földszinti zsölle a három első sorban 1.20 K, a többi sorokban 1 K, földszinti páholy 6 K, páholy a félemeleten és az első emeleten 8 K, páholy a második emeleten 4 K, bemenet a karzatra 30 fillér, ülőhely az első sorban 60 fillér, a többi sorokban 40 fillér.

— **A kikötőből.** December 19. Érkezett: Barletta olasz gőzös Velencéből, 57 láda vegyes áruval; Turul magyar gőzös Triesztből, üresen; Lina olasz gőzös Catániából, 4200 láda narancsossal; Carniolia osztrák gőzös Szmírhaból, 578 bál pamuttal, 410 zsák lenmaggal, 1000 zsák valloneával, 400 zsák szőlővel, 30 hordó borral és 20 tonna vegyes áruval.

Indult: Galicia osztrák gőzös Konstantinápolyba, 1160 tonna cukorral, 70 tonna fával, 50 tonna cementtel, 60 tonna rizsszel, 10 tonna papírral és 180 láda üvegáruval; Mátyás Király magyar gőzös Marseillebe, 390 tonna fával, 70 tonna cukorral, 60 tonna parafinnal, 40 tonna babbal és 20 tonna ásványvízzel; Barletta olasz gőzös Bariba, 270 tonna cukorral, 20 tonna fával és 57 hordó olajjal; Rivers Araxas angol gőzös Triesztbe üresen.

— **A felrobbant ágyu.** Pólából jelenti: Ma tették közzé a sadorgianai szerencsétlenség ügyében folyt vizsgálat eredményét, amelynél tudvalevően egy ágyu fölrobbant s Lanjus gróf altengernagy és több tengerész-tüzér szerencsétlenül járt. A vizsgálat megállapította, hogy a robbanást a végzetes lövésnél alkalmazott puskapor okozta. E miatt felelősségre vonták azt a tengerészeti tüzérségi mérnököt, aki a puskaport megrendelte s hat hónapi súlyos börtönre, rangjának elvesztésére és nyugdíjazásra ítelték.

— **A Recina szabályozása.** Badapestről jelenti: A Magyar Mérnök- és Építészegyesületben tegnap Péch Béla miniszteri osztálytanácsos előadást tartott a fiumei Recina szabályozásáról. Leírta azt a szerinte közismert pusztítást, amelyet a vízfolyás rendezetlen volta azelőtt Fiume környékén és kikötőjében okozott — de amit már az eddigi szabályozás is korlátok közé szorított — minthogy azonban az 580.000 koronát kitevő államsegítség megépült műveket az érdekelt tényezők, amelyek azokból hasznót huznak, fönntartani vonakodnak, a művek természetesen rongálódnak és a folyó roppant ereje folytán hovatovább a fokozatos pusztulás veszedelmének lesznek kitéve. Kívánatos lenne, ha e tényezők a fönntartás kérdését saját érdekükben mielőbb megoldanák.

— **Eltévedt torpedó.** A pólai hadikikötőben tegnap délután egy olasz hadihajó jelent meg, mely Velencéből jött és átadott a hadikikötő parancsnokságának egy torpedót, melyet egy osztrák-magyar hadihajó lögyakorlat közben elvesztett.

— **Tolvajok a kávéházban.** Denk József, a Pannonia gőzös pincére bejelentette e hó 10-én a határrendőrségnek, hogy a Concordia-kávéházban ellopták 140 koronát tartalmazó pénztárcáját. A határrendőrség detektívjei tegnap letartóztatták a tetteseket Kovács Milán, Karadlegics János és Zovendori sztoláci napszámosok személyében. A lopott pénzből már csak 59 korona volt náluk.

— **Fiume ellen.** Az osztrák vasutügyi miniszteriumban tartott konferencián, amelyen egyebek között a déli vasut, az osztrák államvasut és a trieszti raktárházak delegátusai is résztvettek, tárgyalták az összes kérdéseket, amelyek a Dalmáciába irányuló közvetlen forgalmat érintik. Értesülésünk szerint a tárgyaláson teljes eredményt értek el; az államvasut és a déli vasut az osztrák-adriai köteléki díjszabás tétéleiből 15 százalék mérséklést biztosított, a Lloyd, a Dalmatia és a Ragusa hajóstársaság pedig 10 százalék kedvezményt nyújtanak. Ez összesen 25 százalékos tarifaleszállítás volna, amelyhez hozzá kell még számítani a trieszti raktárházaknak az átszállítás körül biztosított, szintén jelentékeny könnyítéseit. Ezek a kedvezményes díjtételek, a melyek vagon, félvagon és darabáru küldeményekre is érvényesek lesznek, 1914. február hó elsején lépnek életbe. Első pillantásra meg lehet állapítani, hogy az itt közölt fuvarkedvezmények a fiumei kikötő és a magyar tengerhajózás rovására történnek és hogy ezzel az intézkedéssel a dalmáciai forgalom teljesen a trieszti kikötő érdekeit fogja szolgálni.

— **Kellemetlen fürdő.** Jelminich József hajóparancsnokot tegnap az Adamich mólón egy bóraroham elkapta s a tengerbe lökte. Egy Krezoja Antal nevű ember sietett segítségére s esernyőjével huzta ki a vízből.

— **Elfogott esavargók.** A városi rendőrség detektívjei tegnap bekisérték Polonio Antal, Jakovac Ferenc, Bacich Miklós és Horváth János foglalkozás nélküli egyéneket, akik napok óta esavarogtak itt. Illetőségi helyeikre fogják toloncolni őket.

— **Mozi helyett kódobás.** Krpot Károly 12 éves fiú tegnap a Via Trieszten a moziba akart menni, amikor egy ismeretlen fiú egy követ dobott reá. Kiáltozásaira néhány járókelő ápolás alá vette a fejéből erősen vérző fiút és elhívták hozzá a mentőket. A szükséges kötések alkalmazása után a kis Károlyt a lakására vitték.

+ **Az utánvételes ajánlott küldemény** feladói — mint velünk a posta közli — ezenül nemesak a belföldi, továbbá az Ausztriával és Németországgal, hanem a Bosznia-Hercegovinával való forgalomban is kérhetik azt, hogy az utánvételi összeget beszedő postahivatal a beszedett összegekről szóló postautalvány szelvényére a feladó könyvelési számát, vagy pénztári jelzését feljegyezze.

— **Sikerült zsiliprobbantás.** Triesztől jelenti tudósítónk: A szabadkikötőben egy dockmedence zárózsilipjének eltorlaszolására szolgáló 50 tonnás cementtömböt dinamittal felrobbantottak. A közeli vasuti teherforgalmat emiatt beszüntették. A robbantás színhelyétől egy mértföldnyi körzetben eltávolították minden gyulékony vagy kárnak kitett dolgot. A robbantás fényesen sikerült. A zsilipben magában semmi kár sem történt.

— **Bertók Willy bucsuja.** Bertók Willy a közkedvelt, kitünő zenekara, ma, pénteken este játszik utoljára Fiumében, az Imperial-kávéházban. A gyors népszerűsége miatt tett zenekar holnap Budapestre utazik.

— **Hajóavatás Németországban.** — A Norddeutscher Lloyd Kolumbus nevű gőzöst szerdán Danzigban vízrebocsátották. A keresztelést Cecilia trónörökösasszony végezte. A gőzös háromezer utas föl vételére van berendezve.

x **Fogműterem.** Legújabb amerikai módszer. Modern higiénia. Szegényeknek d. e. 8—9-ig foghuzás ingyen. N o v á k Rudolf műfogspecialista Fiume Corso 42. a Corso mozi fölött.

— **Corso mozi.** Ma esti műsor: Az indiai táncosnő, dráma. — Utána két beszélő film.

Berlin-szálló Budapesten. A fővárosi élet újabb látványosság lett gazdagabb. A Révay-utca 10. sz. a. megnyílt a 140 díszesen berendezett szobából álló Berlin-szálló, melynek vezetését Winkler Ottó, az abbaziai Lederer-penzió volt igazgatója, a Royal nagyszálló volt titkára, a berlini Hotel Monopoli volt igazgatója vette át, ami egymagában garancia a szálló előkelő, szakcséri vezetésére.

A legajánlatosabb fiumei szállók:

„Deák” szálló

a Deák-korzón és dependance-a a

„Bonavia” szálló

Via Edm. De Amicis 4.

Minikét szállóban kitünő konyha és árnyas kertek. Fajborok és kőbányai polgári sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

ABBAZIA

BRISTOL szálló, kávéház s étterem.

140 modern szoba, lift, központi fűtés, melegvíz-vezeték, villany, telefon. Kitünő magyar konyha.

Tulajd. Rudovits V.

TÖZSDE.

	Dec. 17 zárlat	Mai árt. 1/1 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	838.50	838.—
Oszták hitelrészvény	538.—	633.—
4% os koronajáradék	82.80	82.55
Oszt. magy. államvasut	705.—	709.50
Jelzálogbank	436.25	436.—
Leszámlítóbank	526.—	524.—
Hazai Bank	288.—	288.—
Magyar Bank és Keresk. R.-T.	540.75	536.—
Rimamurányi	643.—	644.—
Salgótarjáni	737.—	737.—
Közuti Vasut	630.—	630.60
Városl. Vilamos	347.—	347.50
Adria	579.—	—
Déli Vasut	105.—	—
Magyar Cukoripar	2800.—	—
Rizsgyár	3730.—	—
Budapesti Gabonátőzsde. (50 kilogrammonként.)		
Búza áprilásra	11.34	11.37
Búza májusra	11.36	—
Rozs októberre	—	—
Rozs áprilásra	8.60	8.63
Zab októberre	—	—
Zab áprilásra	7.43	7.45
Tengeri májusra	6.52	6.58
Bécsi Értéktőzsde.		
Oszták hitelrészvény	631.50	631.75
Magyar hitelrészvény	838.50	837.25
Oszták magy. államvasut	707.25	706.50
Déli Vasut	—	104.75
Alpesi	795.50	791.—
Skoda	788.50	785.—
Oszt. koronajár.	83.90	—

Fiumei és trieszti értékek:

	Legutóbbi kötések átlagár.
Fiumei 4%-os kölcsönkötv.	92.—
Banca Fiumana	650.—
Fiumei Kereskedelmi Bank	295.—
Fiumei Népbank	115.—
Litorale Bank és Takaréksz. Susák	240.—
I. Horvát Takarékpénztár	6100.—
„Indeficienter” tengerhajóz.	250.—
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	1500.—
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1125.—
Orient tengerhajózási társ.	1420.—
Alt. Forgalmi r. t. régi	1000.—
uj	1000.—
Magyar Olajgyár	202.—
Austro-Americana	283.—
Navigazione Libera Triest	610.—
Oszták Lloyd	599.—
Stabilimento Tecnico	9800.—
Ampelea Szeszpároló Rt.	420.—
I. Trieszti Rizsgyár	660.—
„Kerka” dalmát vízművek r. t.	447.—
Spalato Portland Cement	371.—
Assicurazioni Generali . . . . . Nap.	802.—
Riunione Adriatica	3570.—

Pénztároskisasszony

fiatal leány, magyarul, németül és olaszul értő felvétetik Heller és Pénz Oppenheim fűszerüzletében, Piazza Mercato Coperto.

Minden a kihordás vagy a szétküldés körül felmerülő panaszt telefon, vagy levelezőlap útján a kiadóhivatalba kérünk bejelenteni.

Grand Caffè Borsa

Megnyílik holnap, december 20-dikán délután:

FIUME LEGSZEBB KÁVÉHÁZA! az új Baccich - palotában Riva C. Colombo.

Különlegességek: „BORSA-REGGELI: Sonka, tojás, vaj, méz és tea vagy cacao vagy kávé”. . . . . Kor. 1.—

BÜFFET: leggazdagabb színházi vacsorák, saját szakácsomtól.

Czukrászsüteményeim saját czukrászom által készítettnek.

Estenként pécsi Rácz Gusztó zenekara hangversenyez.

Családi találkozóhely.

Külön hölgyterem.

Számos látogatást kér

Dámer Antal

a Berlini Adion szálloda, a bécsi Sacher szálloda és a budapesti Excelsior szálloda volt igazgatója.

NYILTTER*).

Hirdetmény.

A Litorale Első Tengerparti Konzervgyár Rt. 1913. december 10-én megtartott rendkívüli közgyűlése elhatározta az eddigi 300.000.— koronát kitevő alaptőke leszállítását 7500.— koronára lebélyegzés útján és felemelését 107.500.— koronára **1000 darab egyenként 100.— korona névértékű új részvény kibocsátása által.**

Az új kibocsátású részvények az 1914.-i üzletévre szóló osztalékszavényekkel lesznek ellátva.

Az új kibocsátású részvények átvételének joga elsősorban a jelenlegi részvények birtokosait illeti az alábbiak szerint:

Minden 15 darab régi, 400.— korona n. é. részvény bemutatója 20 darab újkibocsátású 100.— korona n. é. részvényt igényelhet és pedig névértékben. A névérték teljes összegében 1913. december 28-ig lefizetendő vagy a társulati pénztárnál vagy pedig a Fiumei Kereskedelmi Bank Rt. pénztáránál, ahol a befizetők ideiglenes elismervényt kapnak jegyzett részvényeik után. **Az elővételi jog bezárólag f. hó 24-ig gyakorolható.**

A régi részvények, melyek értéke ma 10.— korona darabonként, egyesítettnek oly módon, hogy minden 10 darab ily részvény ellenében 1 darab újkibocsátású, 100 korona n. é. részvény adatik ki. Tíznel kevesebb számú részvényért a társaság az ellenértéket készpénzben fizeti vissza. A régi részvények a fentemlitett helyeken legkésőbb 1914. december 31-éig nyújtandók be, mert ezen idő leteltével a társaság a be nem váltott részvények ellenértékét bírói letétbe helyezi, mely összeg a részvények beszolgáltatása ellenében a részvényeseknek azután ott áll rendelkezésére a régi részvények beszolgáltatása ellenében.

Felhívtnak tehát azon részvényesek, kik a fenti ár és módozatok szerint elővételi jogukat gyakorolni óhajtják, hogy korábbi kibocsátású részvényeiket legkésőbb f. hó 24-éig a társaság pénztáránál, vagy a Fiumei Kereskedelmi Bank Rt. pénztáránál oly nyilatkozat kapesán, hogy a fentebb vázolt feltételek mellett elővételi jogukat gyakorolni óhajtják, nyuj. . . . . minthogy ezen időponton túl minden elővételi joguk megszűnik és a visszamaradó újkibocsátástú részvények szabad kézből fognak eladatni.

Fiume, 1913. december 18.

A LITORALE

Első Tengerparti Konzervgyár igazgatósága.

Távirat — Telefon.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, dec. 19. A képviselőház ülését háromnegyed 11 órakor nyitotta meg Beöthy Pál elnök. Harkányi János kereskedelmi miniszter több vicinális vasutáról szóló javaslatot terjesztett be, majd a külkereskedelemtől és külforgalomról szóló jelentést ismertette Nemesny Mihály előadó. Szilassy Zoltán felszólalása és a miniszter válasza után a jelentést elfogadták. Ezután a magyar-horvát pénzügyi egyezség tárgyalták, amit szintén elfogadtak.

A delegációk.

BÉCS, dec. 19. A delegáció tegnapi ülésén az ellenzék kivonulása után megválasztotta a hetes albizottság tagjait, majd a bosnyák költségvetést tárgyalták. Papp Géza báró ismertette a jövő év első felére eső költségeloirányzatot. Thallóczy Lajos beszéde után a költségvetést elfogadták. Miklós Ödön előterjesztette a zárszámadási bizottság jelentését s ezzel az ülés véget ért.

Tüntetés az ellenzék fogadásánál.

BUDAPEST, dec. 19. Tegnap este, mikor az ellenzéki delegátusok a nyugati pályaudvarra Bécsből megérkeztek, nagy tömeg várta őket a peronon. Sümegi Vilmos képviselő néhány szót akart intézni a megjelentekhez, ebben azonban a rendőrség kiküldött képviselője megakadályozta. Ebből szovallás támadt. A rendőrtiszt szóval inzultálta Sümegit, az egybegyűlt tömeget pedig a rendőrökkel verte szét.

A békésabai mandátum.

BUDAPEST, dec. 19. A békésabai választókerület ellenzéki pártjai Purjesz Lajost, a „Világ” című lap szerkesztőjét léptették fel a kerület ellenzéki jelöltjeként. Purjesz támogatására Vázsonyi Vilmos és Bródy Ernő képviselők ma leutaztak Békésabára. A munkapárt Beliczay Gézát jelölte.

Hazai Bécsben.

BÉCS, dec. 19. Hazai honvédelmi miniszter ma ide érkezett. A miniszter tárcája körébe vágó ügyeket intéz el.

A sabor megnyitása.

ZÁGRÁB, dec. 19. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a sabor f. hó 27-én nyitják meg.

Megbüntetett képviselők.

BUDAPEST, dec. 19. Az összeférhetetlenségi bizottság ma délután ülést tart, hogy javaslatot tegyen a bizottsági ülésekről igazolatlanul elmaradt képviselők megbüntetésére vonatkozólag. Hír szerint minden képviselőt egynegyed évi tiszteletdíjának elvesztésére fogják ítélni. A megbüntetendő képviselők között vannak Apunyai Albert és Vázsonyi Vilmos is.

Leszavazták a kormányt.

BÉCS, dec. 19. A Stürgkh kormányt ma másodszer is leszavazták. A miniszterelnök válaszolt a Stapinszky-Dlugosz-ügyben hozzá intézett interpellációra és elmondotta, hogy 1905-ben egy lengyel lap megvásárlására adott pénzt a rendelkezési alapból. Erre óriási lármá kerekedett, végül Dasinszky azt indítványozta, hogy a miniszterelnök válasza felett nyissák meg a vitát. Stürgkh ellenezte ezt, de a szavazást mégis megejtették és Dasinszky indítványát 150 szavazattal 140 ellenében elfogadták.

Londoni nagykövetség Bécsben.

BÉCS, dec. 19. Mennsdorff-Pauilly gróf, az osztrák-magyar monarchia londoni nagykövete ma ideérkezett, hogy a királynak jelentést tegyen arról a kedvező határról, melyet a trónörökspár londoni látogatása keltett.

Az osztrák nyomdászok bérmozgalma.

LAIBACH, dec. 19. A betűszedők sztrájkja tegnap véget ért. Ma az összes lapok megjelentek.

TESCHEN, dec. 19. A Prohászka-féle udvari könyvnyomda személyzete tegnap sztrájkba lépett. A „Silesia” című hivatalos lap ma nem jelenhetett meg.

Kristóffy né pénze.

BUDAPEST, dec. 19. Megirtuk, hogy az Altalános Forgalmi Részvénytársaság felszólította a Magyar Bankot, hogy ne adja ki azt a százhuszonháromezer koronát, mely a bankban Kristóffy József nevében volt elhelyezve, mert ezt a pénzt Kristóffy a magánügyleti játékbank nem sikerült kifizetéséért kapta.

Két nappal azután, hogy a Forgalmi Bank az a lépése nyilvánosságra került, megjelent a Magyar Bankban Kristóffy József egy bizalmi embere, felmutatta az összesen 123 ezer koronáról szóló két takarékkönyvet és kérte az összeg kifizetését. A Magyar Bank nem volt tekintettel a Forgalmi kérésére és kifizette Kristóffy megbízottjának a 123 ezer koronát. A volt belügyminiszternek ez a váratlan lépése azért volt sürgős, mert a Forgalmi Bank Kristóffy ellen indított pere már tárgyalás előtt áll. A keresetet már kézbesítették és Kristóffynak és a bíróság december 29-ére tűzte ki az érdekes magánjogi perben az első tárgyalást.

A májusi tüntetők.

BUDAPEST, dec. 19. A büntetőtörvény szövegnek dr. Dusárdy táblabíró elnöklésével ülésező tanácsa tegnap hirdette ki az ítéletet a májusi nagy sztrájk tüntetőinek ötödik utolsó csoportja ellen indított büntületben. A törvényszék elítélte Riskó Jánosnál lopás vétségéért két napra fogházra, Szóts Lajos asztalossegédet jogtalan elcsapítás vétségé miatt ötnapi fogházra és husz korona pénzbüntetésre, Rasko Márton cipészt. Hadházi Antal napszámost ingatlan wagn rongálásáért egyenként nyolcnapra fogházra és husz korona pénzbüntetésre, Schwarz Károly napszámost, Fenesi István nyomdászt, Baron Ferenc kémvest és Csönke László vasöntőt pedig felmentette. Dr. Novák kir. ügyész Szalay Gyula, Balogh Mik-

lós, Romonyák Ferenc, Bartha János, Schmachöla János és Halka Mihály ellen elejtette a vádat. Ezeknek ügyében a törvényszék megszüntette az eljárást.

Tolvaj baka.

TRIESZT, dec. 19. November közepén Zocci Emil meráni gazdálkodó 6000 korona örökségével Amerikába akart menni. Az indulás előtti bucsuestén többek között megismerkedett Juhász Gyula 32, gy. ezredbeli közlegényvel és Román Mária rendőri felügyelet alatt álló nővel. Ezek ellopták Juhász 5600 koronát tartalmazó pénztárcáját. Minthogy sokan voltak azon az éjszakán Zoccival, Juhász tagadása eredményes volt, minek folytán szabadlábra helyezték. Megállapítást nyert azonban, hogy Juhász a nővel automobil turákat tett és az orfeumokat látogatta. Erre elfogták a nőt, aki nagynehezen bevallotta, hogy Juhász neki a novemberi éjszakán ezer koronát adott. Juhászt a vallomás alapján újból elfogták.

Furesa kontra.

PÉTERVÁR, dec. 19. A német hatóságok nem akarják megengedni Wassiliew orosz pilótának, hogy a pétervári párisi repülés alatt bizonyos német erődítmények fölött elrepüljön. Ezzel a német hatóságok kontrát adnak Oroszországnak azért, hogy annak idején a német pilótának nem engedték meg az orosz határ átrepülését.

Visszautasított török nagykövet.

LIPCSE, dec. 19. A porta hivatalos átiratban hozzájárulást ként Pétervárotról, hogy Ozman Nizami pasa, a jelenlegi közmunka-miniszter legyen a pétervári nagykövet, a ki régebben Berlinben képviselte Törökországot. A Leipziger Neueste Nachrichten konstantinápolyi távirata jelenti, hogy az orosz kormány nem egyezett bele Ozman Nizami pasa kinevezésében s ha nem is mondta ki egészen, de a sorok közt sejtette, hogy azért tagadja meg hozzájárulását, mert Ozman Nizami pasa tulságosan németbarát.

Forradalmi válság Bulgáriában.

SZOFIA, dec. 19. A kormány helyzete a legutóbbi választások után nagyon válságos. A kormány ezzel a szobranjével nem kormányozhat és azt követeli a királytól, hogy osszassa föl a szobranjét és új választásokat rendeljen el. Radoszlavov aztán azt reméli, hogy az új választásokon megkaphatja a többséget, a király azonban az új választásoktól fél, mert azt hiszi, hogy a helyzet csak rosszabbodnék. Ezért nem akarja kitenni a népet új agitációknak és új izgalmaknak, mert a russzofileknek az a törekvése, hogy az országot forradalomba kergetse.

Ügynökök

helyi ismerettel részlet-üzlethez értők, adják le címüket azonnal Europa-szálloda 80-asszamu szoba részére.

Tudja Ön már,

: hogy mi az :

ALGA?

Az ALGA egy kizárólag növényi nedvekből készülő gyógyszer, mely biztos eredménnyel használható csúzfájdalmak, fejfájás, fogfájás, kellemetlen szájszag, nátha, gége és mellhurutok, gyomorgyengeség, hányás, tengeri betegség és ájulás ellen valamint használható a rossz levegőjű betegszobák levegőjének tisztántartására és bármely szoba levegőjének illatosítására.

Kapható kizárólag!

Budak D.

gyógyszertárában

VIALE DEAK — FIUME — VIALE DEAK

Elfogott váltóhamisító gróf.

MOSZKVA, dec. 19. A bécsi rendőrség megkeresése alapján letartóztatták Mlodeczky János grófot, aki 32.000 korona erejéig váltókat hamisított. A kiesalt pénzzel Münchenbe, majd Varsóba, végül pedig Moszkvába szökött. Egyéb szédelgéseket is követett el a letartóztatott gróf.

Egyedül Johnson.

LONDON, dec. 19. Egy angol és francia sportegyesületek tagjaiból alakított zsüri tudvalevőleg kimondotta, hogy Johnson, az ismert négerbajnok, erkölcsi okoknál fogva nem méltó arra, hogy a boxolás világbajnoka címet viselje. Johnson ez ellen rthabilitációért az amerikai boxoló bizottsághoz fordult. A bíróság kimondotta, hogy az angol-francia zsüri nem volt illetékes arra, hogy ítéletet mondjon és ezután is egyedül Johnson jogosult arra, hogy a boxolás világbajnoka címet viselje.

FÉRFIAK!

Fontos hirt
közlök veletek!
Olvassátok
amit mondok!
Komolyan
gondolkozom
és nyíltan
beszélék.

INGYEN
EGY KÖNYV

Mindazon férfiakhoz fordulok, legyenek azok fiatalok legszebb éveikben levők, legyenek azok idősök, legyenek azok nőtlenek vagy házások, mindazokhoz, akik azt a rettenetes felfedezést tették, hogy erejüket elvesztették, vagy azt, hogy nem sokára elvesztik. Amit itt mondok, éppen olyan igaz, mint igaz, **mert magam átéltem azt**, hogy az orvosok kijelentették nekem, hogy képtelen vagyok férfiúi és férji kötelességeimet teljesíteni. Megendem, hogy ezert szomorú állapotomnak magam voltam oka mert ifúságomban olyan szokásokat vettem fel, amelyeket végre is a teljes letöréshöz vezettek. Orvosságoknak csupán átmeneti, pillanatnyi hatásuk volt, ezután rögtön ismét ugyanolyan gyenge voltam, mint előzőleg. Orvosi tanácsra sokat utaztam, felkerestem mindenféle fürdőhelyet, szigorú, lelküismeretes diétát tartottam, röviden mindent, minden lehetségeset megtettem, hogy csak megint visszanyerjem erőmet.

A hely szüke nem engedi meg, hogy részletekbe bocsátkozzam, **csak annyit akarok elárulni, hogy végre is egy lehetőséget fedeztem fel**, ami általi erős lettem. Egyidejűleg áltajában véve is egészségesebb lettem. Hangulatom jobb lett, arcom egészségesebb színű, szemem nézése frisebb, idegességem megszűnt, egyszóval minden tekintet nélkül helyreállottam. A szíves olvasó természetesen azt kérdezi, minő **büvös ital**, minő varázsszer, vagy micsoda tinktura okozta ezt a **csodát!** S erre csak azt felelhetem, hogy alig néhány hét alatt lettem egészséges anélkül, hogy valami orvosságot szedtem volna. Ép oly kevéssé használtam az u. n. villamos övet vagy másfajta apparátust.

Az általam követett módszer hibátlan.

Állandóan erős maradtam utána. Es így van ez minden férfivel, aki ezt a módszert használta. Közelebbit talál Ön egy brosurában, melyet egy híres speciálista profesor irt is amely megbecsülhetetlen egészségi tanácsokat tartalmaz, -ez a könyv már sokakat helyreállított, amelletl utmutatást nyujt időelőtti ideggyengeség és más, neurasthénias állapotokra visszavezethető betegségek elkerülésére. Megmutatja a helyes utat az idegrendszer erősítésére, az ifjui frissesség és teljesítő képesség visszanyerésére, az egészséghez és életboldogságához.

Ezt a könyvet ingyen küldi 40 fillér előzetes beküldése mellett dísréten zárt címnélküli borítékban

FRITZ ARNDT G. m. b. H. Berlin S. O. 33. Abt.

Ózv. Fodor Gáborné szül. Scarpa Lujza úgy a saját, mint egyetlen leánya **Dolores**, édesanyja és az összes rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel jelenti szeretett férjének a legjobb apának és fiúnak

gyalakuti FODOR GÁBOR

m. kir. dohánygyári tisztviselő, volt városi képviselőtestületi tag, az Országos Művezetők Egyesülete és a Fiumei Magyar Kör elnöke, a Szabad Lyceumpénztárnoka, a tüzoltó testület alparacsnökának stb.

folyó hó 18-án délután 2 órákor hosszas szenvedés után, életének 44-ik és boldog házasságának 15-ik évében történt elhunytát.

A megboldogult hült tetemei az ev. ref. vallás szertartása szerint i. évi december hó 20-án d. u. 1/4 órákor fognak a Viale Fr. Deák 24 sz. gyászszobából örök nyugalomra tétetni.

Fiume, 1913. évi december hó 18-án.

Áldás és béke hamvaira.

A Művezetők és Gépészek Országos Egyesülete mélyen szomorodott szívvel tudatja, hogy

gyalakuti FODOR GÁBOR ur

m. kir. dohánygyári műszaki főhivatalnok, az egyesület disztagja, a Művezetők és Gépészek Országos Egyesülete XXVI-ik (fiumei) kerületének 14 év óta érdemes elnöke munkás életének 44-ik évében december 18-án elhunyt. Temetése holnap, december 20-án délután 1/4 órákor lesz.

Fiume, 1913. december 19-én

Emlékét mindenkor tisztelettel fogjuk megőrizni.

A „FIUMEI MAGYAR KÖR“ mély szomorúsággal jelenti, hogy érdemdús elnöke

gyalakuti FODOR GÁBOR

m. kir. dohánygyári műszaki tisztviselő, volt városi képviselőtestületi tag, a Művezetők Országos Egyesülete fiumei fiókiának elnöke, a Szabad Lyceum választmányi tagja munkás életének 44-ik évében tegnap délután 2 órákor elhunyt. Felejtethetlen elnökünket holnap, december 20-án délután 1/4 órákor kísérik ki utolsó útjára.

Fiume, 1913. december 19-én.

Emlékét mindekor kegyelettel fogjuk megőrizni.

A fiumei m. kir. dohánygyár tisztikara mélyen elszomorodott szívvel jelenti

gyalakuti Fodor Gábor

m. kir. dohánygyári gépészeknek

folyó hó 18-án d. u. 2 órákor hosszas szenvedés után életének 44-ik évében történt elhunytát.

A megboldogultnak hült tetemei az ág. ev. egyház szertartásai szerint a Viale Deák 24. sz. gyászszobából folyó évi december hó 20-án d. u. 1/4 órákor fognak örök nyugalomra tétetni.

Fiume, 1913. évi december hó 18-án.

Áldás és béke poraira!

KÖZGAZDASÁG.

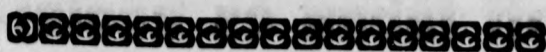
—«O»—

+ **A román tengerhajózási vállalat a magyar hajózás ellen.** A „Románia” hajóstársaság — mint megirtuk — megalakult Bukarestben és tízmillió frank alaptőkével megkezdte működését. Az új hajózási vállalat rendszeres járatokat fog fenntartani az aldu-nai kikötőkből a levantei kikötőkbe, így Konstanza, Kavalla, Szaloniki, Piraeno, Chiosz, Kréta, Smyrna és Mitilene között. Az alapítási okirat szerint a hajóstársaság létrehozásának egyik indító oka volt az a körülmény, hogy a romániai kikötők négy-millió tonnára rugó forgalmában a román hajók ezideig két és félszázalék erejéig részesedtek és Románia évenként körülbelül nyolcmillió frankot fizetett már országbeli hajózási vállalatoknak. A vállalat székhelye Bukarest, de az igazgatósága Brailában lesz. Bukaresti hírek szerint az alaptőkét már tul is jegyezték és nemsokára tőkét is emel az új vállalat. Ezekből a hírekből minden kétséget kizáróan domborodik ki az a tény, amelyet egyébként már az első alapítási hírek-ből is sejteni lehetett, hogy t. i. itt egy nagy verseny fejlesztéséről van szó, amelynek ele elsősorban a monarchia hajózási vállalatai ellen irányul. Nyilvánvaló, hogy ezzel az új hajóstársasággal a romániai kereskedelemnek az a törekvése jut közelebb céljához, hogy a mi hajóstársaságainktól minél jobban és minél gyorsabban függetlenítse magát. Ez a tízmillió alaptőkével induló és máris újabb tőkeemelését tervező hajóstársaság, amely mögött Románia nagyobb bankjai, bankárai és exportáló kereskedői állanak, a levantei forgalomban igen érzékeny sebeket készül ejteni a mi tengerhajózási vállalatainkon és amikor alapítási okiratába foglaltatott létrehozásának az a megindoklása, hogy Románia nyolcmilliót fizet évente idegen hajóstársaságoknak, akkor lehetetlen meg nem találni azt a tendenciát, amelylyel ez az új vállalat pályára indul és azt a felsőbbrendű hivatást, amelyet reá ruháztak. Amikor a kormány a delegációban valósággal délleti Romániát, akkor igen érdekes és tanulságos lehet a mi egész külpolitikánk és közgazdasági politikánk számára az a közelfekvő tény, hogy Romániában egy oly hajóstársaság alakult éppen most, amelyről azt hirdetik odahaza, hogy a monarchia hajóstársaságainak érdekeit fogja keresztelni: a Levantén, az Aldunán és milliókkal fogja őket megkárosítani.

+ **Osztrák retorzió a dalmát borbehozatal rendezéséért.** Bécsből jelentik: Az ipar-tanács tegnapi ülésében egyhangulag elfogadta Vutkotics javaslatát, amely rámutat a nehézségekre, amelyeket dalmáciai borok Magyarországra való bevitelére különösen Fiumében gördítenek, amivel szemben a kereskedelmi miniszter és földművelési miniszter kötelessége volna sürgősen a szükséges lépéseket megtenni. Főleg pedig az osztrák vegyvizsgálati állomások hivatalos analíziseinek Magyarországon is teljes érvényt kell szerezni. Arra az esetre, ha a magyar kormányval azonnal megegyezés nem lehetne létre, a kereskedelmi miniszter fel-szólíttatik, hogy a magyar borkereskedelem-mel szemben ugyanolyan intézkedéseket tegyen, amintőkét a magyar kormány a dalmáciai borkereskedelemmel szemben már tett és esetleg tarifális intézkedésekkel is tegye lehetővé, hogy a dalmáciai borkereskedelem Triestben át lebonyolíttassék.

+ **A keleti vasutak.** Bécsből jelentik: A francia csoport és az osztrák-magyar bank-konzorcium tárgyalásai a keleti vasutak ügyében tegnap egészen esti nyolc-órásig tartottak, ami arra vall, hogy igen sok és komplikált kérdés merült fel. Különös nehézségek voltak, midőn érdemleges határozathozataláról van szó. Az eddigi tárgyalások során — úgy látszik — még csak formális döntések voltak. Egy szerb és egy görög üzemi vezető társaságnak, továbbá egy ötven millió frankkal alapítandó tröszt-társaságnak kérdése körül folyik a vita. A tárgyalás résztvevőinek nézete szerint az ed-

digiek után itélve még legalább két napra lesz szükség, hogy annyira megegyezzenek a tárgyaló felek, hogy némi kilátással lehessen a fontosabb pontok érdemleges tárgyalásába belemenni. Különös nehézségeket okoz a szerb és görög vonalak üzemi társaságainak kérdése, illetve ezek létesítésének módja.

APOLLO-SZÍNHÁZ.

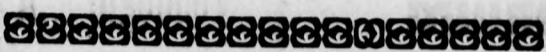
Via Aless. Volta 6. Igazgató Troppauer H.

December 15-től január 1-ig.

Kezdeté pontosan este fél 9 órakor.

Nagy művész-esték a szerződöttett elsőran-gu attrakciók fellépte.

:~:~: MOZGÓ FÉNYKÉP. :~:~: Előadás után kabaré szabad be-menettel.

Közeledik a tél!

Petróleum és gázkályhák, legújabb rendszerű, radiátorok (kéményvezetés nélküli gázkályhák) „gázrechaud“-ok konyhai használatra kaphatók a

„STANDARD“ MŰSZAKI KERESKE-DELMI R.-T.-nél

Adria Palota, Riva Szápary Telefon 3—43.

Quarnero kávéház

Abbaziában

Az előkelő világ találkozóhelye.

Minden délután első-rangu hangverseny.

Estéknként hangversenyek, táncmulat-ságok, kinematograf előadások, tombolák kabaré előadások stb.

Igyék naponta 1—2 palaczk

Szent István
Dupla-malátasört

A söriparban korszakot alkotó a „Kőbányai Polgári Sörfőzde” ezen világhírű söre, amelyet ma már minden országban utánoznak. Nemcsak a legélvezetesebb üdítő ital, de csodálatos gyógyhatása is van idegesség-, étvágy hiány-, vérszegénység-, álmatlanság-, tüdő- és gyomorbetegségeknek és szoptató nőknek is.

Ajánlja: Nooraen tanár Bécsben; Korányi tanár Budapesten; Glax tanár Abbaziában és számos más szaktekintély.

Kapható:

Frisztöltésű palaczkokban minden fűszre, és csemege kereskedésben. Frissen csaproló kinérve minden előkelő étteremben.

Az Ön szállítójának
LEHET
ÉRDEKE
mást adni

Önnek azonban

NEM LEHET

É r d e k e
mást elfogadni,

mint ezen védjegyü

valódi

PALMA

KAUCSUK SARKOT,

mely kipróbált

első minőségű

világhírű gyártmány.

Tisztelettel hozom tudomására a n. é. vevő közönségnek, hogy

Bog- és porcellánárú üzletemet

áthelyeztem a volt fióküzletem helyiségébe, Via del Porto 1. sz. (a nagy vásárcsarnok közelében).

A helyiség túltömöttsége folytán az összes árukat leszállított áron adom el.

Kiváló tisztelettel
Korniczai I.

Padjen József - Fiume

Via E. De Amicis 6 sz. Telefon 221. Via G. Carducci 8 sz. Telefon 14-64.

Nagy raktár kö- és faszénben, vágott fában és kőolajban.

Elárúsítás kicsinyben és nagyban. Házhozszállítás. Nér-sékelt árak. Nagyobb megrendeléseknél engedmény.

Pavacich Testvérek

droghériája.

Fiume - Corso 2.

Mindennemű festékek, ecsetek, sávak stb. raktára. Nagy raktár ásványvizekben angol és amerikai s egyéb droghuacikkekben. Mindenféle füvek és gyökerek behozatala és kivitele.

Smerdel József

Füszer, — csemege, — likőr, és borkereskedése

SUSÁK, a Kontinental-szálló épületében. Telefon 4-49

Megrendelésre szállít zsúrokhoz való csemegeket, süteményeket, felvágottakat, sandwicheket, valamint bármily mulatsághoz teljes desszerteket.

Hentes és kolbászáruk. Pezsgők.

Szállítás postán is.

PECSINEI SZANATORIUM SUSÁK-FIUME.

Remek fekvés a tengerparton. Belső és sebészeti betegségek részére. Lábadózók részére is. Modern berendezés. Kitűnő hideg és meleg tengeri fürdők. Műtő berendezés. Röntgen sugarak, villamos gyógykezelés stb.

Szobák, teljes ellátással 10 K.-tól. Orvos választás tetszés szerint.

Felvilágosításokat nyújt

Telefon 500.

Az igazgatóság,

Táviratok: SANATORIJ - SUSÁK.

ÉRTESÍTÉS.

Tudatom a n. é. közönséggel, hogy nov. 22-én, szombat, istriai borrhaktárt nyitottam a Türr István utca 4 száma alatt. A termelési helyen vásárolt, fehér és vörös boraim elsőrendű minőségűek s mérsékelt árban kaphatók. Családoknak bármilyen nagyságu hordókban házhozszállítás. Rendelések vendéglősök és korcsmárosok részéről telefonon is elfogadhatók. Telefonszám 335. A m. t. közönség pártfogását kéri.

SCALA EDE tulajdonos.

Nicola Perković

cipésmester, cipőraktára

FIUME, Via del Fosso

legolcsóbb bevásárlási forrás

ugy saját készítményü, mint gyári

Uri, női és gyermekcipőkben.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYOGYSZERTÁRA

a városi torony mellett

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerpanok, az összes ásványvizek, toalettcikkei s szépitőeszközök stb. sfb.

Salat K.

Corso 22. szám. — Telefon 818.

ELSŐRANGU ZONGORATEREM.

A leghíresebb gyárak készítményeiből állandó zongora, pianino és harmonium kiállítás. — Megtekinthető bármikor vételkényszer nélkül. — Hangolások és szakszerű javítások szavatossággal. — Több mint 800 darab zongora télem, állandóan használatban. — Számos elsőrangú elismerés.

ZONGORÁK RÉSZLETFIZETÉSRE!

Nyomatott a „POLINIA“ Fiumei Kereskedelmi Nyomdában (Telefon száma 400).

Nagy karácsonyi árusítás!

Hol? Hol? Hol?

a Rosenthal Lipót-féle

Magyar áruház-ban

DANTE-TÉR 1. sz.

Nagy választék játék és pipere-áruban.

Olcsó szabott árak mellett.

Állami tisztviselők, vasutasok és pénzügyőrök árkedvezményben részesülnek.

Megnyílt

a CORSO 34. sz. házban a volt KORNICZAI-féle helyiségben

UJ DISZMŰ ÉS JÁTEKARU-ÜZLET.

MIKULÁS ÉS KARÁCSONYNAPI

AJANDEKOK!

Velence

San Marco szálloda

(Campo S. Luca).

Modern berendezés. — Fürdők. — A gémei kiállításán dícsérő okmányokkal kitüntetve. SZOBÁK 3 és 16 LIRATÓL FELJEBB.

ADRIA szálloda és étterem

Adamich - utca

Tulajdonos: DE NEGRI TRANQUILLO

Kedvelt találkozóhely

A városcentrumában, a hajóállomások közelében villamos vasuti megállóhely. Pompás kilátás a tengerre. Kényelmes és elegáns szobák, fürdők villanyvilágítás, mérsékelt, árak.

Kitűnő német és olasz konyha.

A legjobb dalmát és házi borok, állandóan friss sör.

Vendéglő „AZ ARANY SZARVAS”-hoz. (AL CERVO D'ORO)

Fiume, Via Lodovico Kossuth 5. A posta közelében.

Teljesen újjáalakított helyiség. Olasz és német konyha. Dalmát és isztriai borok. Refosco. Muskoták és pezsgő. Naponta friss hal különlegességek. Előfizetések jutányos árak mellett elfogadhatók. Kényelmes és teljesen újon berendezett szobák idegenek számára olcsó árakon. A kereskedelmi utazók kedvenc találkozó helye.

Milletta József, tulajdonos.

Underwood, a legjobb és legolcsóbb írógép, képviselte és raktára.

Amerikai irodabutorok, a modern üzletvezetés nélkülözhetetlen segédeszközei, olcsón és kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók.

Írógép-alkatrészek és kellékcikkek nagy választékban.

Javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Mohovich C. A. Fiume

Piazza del Commercio 6. szám. Telefon 10-54.

Méz

különlegesség kicsinyben és nagyban, nagyobb vételnél jelentékeny árengedménnyel kapható

Fleischhacker C. tejcsarnokában

Fiume, Piazza Elisabetta. — Naponta friss bécsi kolbász.

Műhímzéseket

valamint bármily női kézimunkát jutányos feltételek mellett elfogad magyar uriaszony. Címe megtudható a kiadóhivatalban.

Hattyu gözmosóda

Fiume, Via Acquadotto 2 sz. (Kucich ház) és a Via Goldoniban (a Dubravčić házban). Vállalatát a mai kor igényeinek megfelelően, vegytisztító üzemmel kibővítette, melyre a közönség szives figyelmét felhívja. Gyors kiszolgálás. Telefon 9-88. Tisztelettel

Bredár Lajos.